Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 22. novembra 2018*

„Predhodno odločanje – Uredba (ES) št. 861/2007 – Evropski postopek v sporih majhne vrednosti – Člen 2(1) in člen 3(1) – Področje uporabe – Pojem ‚stranke‘ – Čezmejne zadeve“

V zadevi C-627/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Okresný súd Dunajská Streda (okrožno sodišče v Dunajski Stredi, Slovaška republika) z odločbo z dne 18. septembra 2017, ki je na Sodišče prispela 8. novembra 2017, v postopku

ZSE Energia, a.s.,

proti

RG,

ob udeležbi

ZSE Energia CZ, s.r.o.,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik osmega senata v funkciji predsednika desetega senata, E. Levits (poročevalec), sodnik, in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za slovaško vlado B. Ricziová, agentka,

– za portugalsko vlado M. J. Castello-Branco, L. Inez Fernandes in M. Figueiredo, agenti,

– za Evropsko komisijo M. Heller in A. Tokár, agenta,

na podlagi odločitve, sprejete po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: slovaščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(1) in člena 3(1) Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL 2007, L 199, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 (UL 2013, L 158, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 861/2007).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo ZSE Energia, a.s., in RG glede izterjave glavnice v višini 423,74 EUR.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 861/2007

3 V uvodni izjavi 7 Uredbe št. 861/2007 je navedeno:

„[…] Ovire za hitro in ne predrago sojenje so večje v čezmejnih zadevah. Zato je nujno uvesti evropski postopek v sporih majhne vrednosti. Cilj takšnega evropskega postopka bi morala biti poenostavitev dostopa do pravnega varstva. […]“

4 V uvodni izjavi 8 te uredbe je navedeno:

„Z evropskim postopkom v sporih majhne vrednosti bi se morali poenostaviti in pospešiti sodni postopki v čezmejnih sporih majhne vrednosti ter znižati njihovi stroški in tako zagotoviti alternativo možnostim, ki obstajajo v skladu z zakoni držav članic, ki bodo ostale nespremenjene. […]“

5 V uvodni izjavi 11 navedene uredbe je navedeno:

„Da bi olajšali začetek evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, bi morala tožeča stranka predložiti vlogo tako, da izpolni standardni obrazec zahtevka in ga vloži na sodišču. […]“

6 Člen 1(1) iste uredbe določa:

„Ta uredba uvaja evropski postopek v sporih majhne vrednosti, katerega namen je poenostavitev in pospešitev reševanja čezmejnih sporov majhne vrednosti in znižanje stroškov. Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je na voljo strankam v sporu kot alternativa postopkom, ki obstajajo na podlagi zakonov držav članic.“

7 Člen 2(1) Uredbe št. 861/2007 določa:

„Ta uredba se uporablja v čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na vrsto sodišča, kjer vrednost zahtevka brez vseh obresti, stroškov in izdatkov ne presega 2000 EUR v času, ko pristojno sodišče prejme obrazec zahtevka. Ne uporablja se zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve ali odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti (‚acta iure imperii‘).“

8 Člen 3 te uredbe določa:

„1. V tej uredbi je čezmejna zadeva tista, v kateri ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, v kateri je sodišče, kjer poteka postopek.

[…]

3. Ustrezen trenutek za določitev, ali gre za čezmejno zadevo, je datum, ko pristojno sodišče prejme obrazec zahtevka.“

9 Člen 4(3) navedene uredbe določa:

„Kadar je zahtevek izven področja uporabe te uredbe, sodišče o tem obvesti tožečo stranko. Sodišče obravnava zahtevek v skladu z ustreznim procesnim pravom, ki se uporablja v državi članici, v kateri teče postopek, razen če ga tožeča stranka ne umakne.“

10 Člen 19 te uredbe določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe evropski postopek v sporih majhne vrednosti ureja procesno pravo države članice, v kateri teče postopek.“

Slovaško pravo

11 V skladu s členom 60 zakona št. 160/2015 o zakoniku o pravdnem postopku v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari, pojem „stranke v postopku“ pomeni tožečo in toženo stranko.

12 Intervenient je v členu 81 tega zakonika opredeljen kot tisti, ki sodeluje v postopku v podporo tožeči ali toženi stranki ter ima pravni interes glede izida postopka.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

13 Družba ZSE Energia, ki ima sedež v Bratislavi (Slovaška republika), je pri predložitvenem sodišču v skladu z evropskim postopkom v sporih majhne vrednosti vložila zahtevek za izterjavo zneska v višini 423,74 EUR brez zamudnih obresti.

14 Družba ZSE Energia je svoj zahtevek naslovila na predložitveno sodišče na obrazcu A, ki je v Prilogi I k Uredbi št. 861/2007 in na katerem je bila navedena kot tožeča stranka 1.

15 Poleg tega je bila na tem obrazcu kot tožeča stranka 2 navedena družba ZSE Energia CZ, s.r.o., ki ima sedež v Češki republiki. V zadevnem zahtevku je bilo navedeno, da je družba ZSE Energia CZ z družbo ZSE Energia sklenila komisijsko pogodbo, v skladu s katero je družba ZSE Energia CZ za plačilo izvajala upravljanje in izterjavo nekaterih terjatev družbe ZSE Energia, med katerimi je bila terjatev do osebe RG, stanujoče v Vojki nad Dunajom (Slovaška republika).

16 Tožeča stranka 2 je z ločeno vlogo, priloženo navedenemu zahtevku, predložitvenemu sodišču sporočila, da bo sodelovala v postopku kot intervenient v skladu s členom 81 zakonika o pravdnem postopku, ker ima pravni interes glede izida spora.

17 Predložitveno sodišče je z obrazcem B, ki je v Prilogi II k Uredbi št. 861/2007, tožeči stranki 1 in 2 pozvalo, naj popravita obrazec A. Opozorilo je, da zadevni zahtevek sicer zajema podatke dveh tožečih strank, vendar je na obrazcu navedeno, da je treba terjatev plačati samo tožeči stranki 1. Ker je menilo,

da tožeča stranka 2 v resnici ni tožeča stranka, je zahtevalo, da je na zahtevku navedena samo tožeča stranka 1 ali da se zahtevek dopolni s podatki o terjatvi, ki jo mora tožena stranka plačati tožeči stranki 2.

18 Družba ZSE Energia je v odgovor na ta poziv predložitvenemu sodišču poslala ustrezno popravljen obrazec A, na katerem je bila samo ta družba navedena kot „tožeča stranka“, medtem ko je bila družba ZSE Energia CZ tam navedena zgolj kot „intervenient“.

19 Predložitveno sodišče se je torej spraševalo, ali je zadeva, o kateri odloča, čezmejna zadeva, ki spada na področje uporabe Uredbe št. 861/2007.

20 V teh okoliščinah je Okresný súd Dunajská Streda (okrožno sodišče v Dunajski Stredi, Slovaška republika) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba pojem ‚ena od strank‘ iz člena 3(1) Uredbe št. 861/2007 razlagati tako, da zajema tudi ‚intervenienta‘, to je subjekt, ki sodeluje v postopku, vendar ni niti tožeča niti tožena stranka, temveč se spusti v postopek v podporo tožeči ali toženi stranki?

2. Če ‚intervenienta‘ ne bi bilo mogoče obravnavati kot ‚stranko‘ v smislu člena 3(1) Uredbe št. 861/2007:

ali postopek, začet z vložitvijo obrazca A […], ki poteka med tožečo in toženo stranko, spada na področje uporabe Uredbe št. 861/2007 v skladu s členom 2(1) v povezavi s členom 3(1) navedene uredbe, če imata ti stranki stalno prebivališče oziroma sedež v državi članici, v kateri je sodišče, kjer poteka postopek, in ima le ‚intervenient‘ stalno prebivališče oziroma sedež v drugi državi članici?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

21 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 3(1) Uredbe št. 861/2007 razlagati tako, da se pojem „stranke“ nanaša samo na tožečo in toženo stranko v postopku v glavni stvari ali tudi na „intervenienta“, ki sodeluje v postopku v podporo eni ali drugi od strank v postopku v glavni stvari.

22 Glede tega je treba uvodoma navesti, da člen 3(1) Uredbe št. 861/2007 ne opredeljuje pojma „stranke“ in v zvezi s tem ne napotuje na pravo držav članic. V skladu z ustaljeno sodno prakso tako iz zahtev po enotni uporabi prava Unije kakor iz načela enakosti izhaja, da je treba izraze določbe prava Unije, ki se za opredelitev smisla in obsega ne sklicuje posebej na pravo držav članic, navadno razlagati avtonomno in enotno v celotni Evropski uniji (glej zlasti sodbo z dne 7. avgusta 2018, Bichat in drugi, C-61/17, C-62/17 in C-72/17, EU:C:2018:653, točka 29 in navedena sodna praksa).

23 V teh okoliščinah se mora pojem „stranke“ iz člena 3(1) navedene uredbe v pravnem redu Unije razlagati avtonomno in enotno.

24 Glede tega je treba ugotoviti, prvič, da besedilo člena 3(1) Uredbe št. 861/2007 samo po sebi ne dopušča, da bi lahko z gotovostjo potrdili, da pojem „stranke“ ne zajema tudi pojma „intervenient“.

25 Drugič, v zvezi z dvomi, ki jih ima predložitveno sodišče glede razlage pojma „stranke“ zaradi morebitne neskladnosti v slovaški različici Uredbe št. 861/2007, je treba spomniti, da je treba določbe prava Unije razlagati in uporabljati enotno ob upoštevanju različic v vseh jezikih Unije. Če se med

jezikovnimi različicami besedila zakonodaje Unije pojavijo razhajanja, je treba zadevno določbo razlagati glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je (sodba z dne 1. marca 2016, Alo in Osso, C-443/14 in C-444/14, EU:C:2016:127, točka 27).

26 Glede splošne sistematike Uredbe št. 861/2007 je treba navesti – kot je storilo predložitveno sodišče – da ta uredba določa samo pravice in obveznosti tožeče in tožene stranke v postopku v glavni stvari. Tako morata obrazca A in C iz prilog I in III k tej uredbi izpolniti tožeča stranka (obrazec A) in tožena stranka (obrazec C). Nasprotno, razen rubrik iz obrazcev, ki so v Uredbi št. 861/2007 pridržane pristojnemu sodišču, nobena druga rubrika ni predvidena za morebitne druge osebe, vpletene v spor o glavni stvari.

27 Zato je mogoče iz splošne sistematike Uredbe št. 861/2007 sklepati, da sodelovanje intervenientov v zadevah, na katere se nanaša ta uredba, ni predvideno.

28 Ta presoja je potrjena celo s ciljem Uredbe št. 861/2007. V uvodnih izjavah 7 in 8 ter členu 1 te uredbe je namreč poudarjeno, da je alternativni cilj evropskega postopka trojen. Njen namen je omogočiti hitrejše in cenejše reševanje čezmejnih sporov majhne vrednosti. Vendar tega cilja ne bi bilo mogoče doseči, če bi uvedeni postopek dopuščal sodelovanje tretje osebe, kot je intervenient.

29 V teh okoliščinah je treba tudi spomniti – kot sta v svojih stališčih storili slovaška vlada in Komisija – da je zakonodajalec Unije ob sprejetju Uredbe (EU) 2015/2421 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o spremembi Uredbe št. 861/2007 (UL 2015, L 341, str. 1) izrazil željo, da kljub predlogu Komisije v tem smislu (COM(2013) 794 final) ne razširi opredelitve pojma čezmejnih zadev. Ta volja zakonodajalca Unije ne bi bila upoštevana, če bi stalno prebivališče oziroma sedež intervenienta v državi članici, ki ni država članica tožeče in tožene stranke, zadoščala za razširitev področja uporabe Uredbe št. 861/2007 na zadevo, kakršna je ta v postopku v glavni stvari.

30 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Uredbe št. 861/2007 razlagati tako, da se pojem „stranke“ nanaša samo na tožečo in toženo stranko v postopku v glavni stvari.

Drugo vprašanje

31 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(1) in člen 3(1) Uredbe št. 861/2007 razlagati tako, da zadeva spada na področje uporabe te uredbe, če imata tožeča in tožena stranka stalno prebivališče oziroma sedež v isti državi članici, kot je država članica sodišča, ki odloča o njej.

32 Glede tega zadošča navesti, da člen 2(1) Uredbe št. 861/2007 področje uporabe te uredbe izrecno omejuje na čezmejne zadeve. Člen 3(1) navedene uredbe, kot ga razlaga Sodišče v točki 30 te sodbe, opredeljuje čezmejno zadevo kot tisto, v kateri ima tožeča in/ali tožena stranka stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, v kateri je sodišče, kjer poteka postopek.

33 Zato zadeva, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v kateri imata tožeča in tožena stranka sedež oziroma stalno prebivališče v isti državi članici, kot je država članica sodišča, kjer poteka postopek, ne spada na področje uporabe Uredbe št. 861/2007.

34 Zaradi celovitosti je treba spomniti, da je v skladu z uvodno izjavo 8 Uredbe št. 861/2007 zadnjenavedena instrument, ki se – če so pogoji, postavljeni za njeno uporabo, izpolnjeni – doda k možnostim, ki jih ponujajo zakonodaje držav članic.

35 Tako se procesno pravo, ki se uporablja v državi članici, v kateri poteka postopek, še naprej uporablja, če zahtevek ne spada na področje uporabe Uredbe št. 861/2007. V takem položaju mora v skladu s členom 4(3) te uredbe predložitveno sodišče o tem obvestiti tožečo stranko in – če ta zahtevka ne umakne – postopek nadaljevati v skladu z nacionalnim procesnim pravom, ki se uporablja.

36 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(1) in člen 3(1) Uredbe št. 861/2007 razlagati tako, da zadeva, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v kateri imata tožeča in tožena stranka sedež oziroma stalno prebivališče v isti državi članici, kot je država članica sodišča, kjer poteka postopek, ne spada na področje uporabe te uredbe.

Stroški

37 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

1. **Člen 3(1) Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 517/2013 Sveta z dne 13. maja 2013, je treba razlagati tako, da se pojem „stranke“ nanaša samo na tožečo in toženo stranko v postopku v glavni stvari.**

2. **Člen 2(1) in člen 3(1) Uredbe št. 861/2007, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 517/2013, je treba razlagati tako, da zadeva, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v kateri imata tožeča in tožena stranka sedež oziroma stalno prebivališče v isti državi članici, kot je država članica sodišča, kjer poteka postopek, ne spada na področje uporabe te uredbe.**

Podpisi